

SINTEZA RECOMANDĂRILOR
recepționate pe parcursul desfășurării consultării publice a proiectului de decizie și
în cadrul întrunirii dezbaterilor publice pe proiectul de decizie a Consiliului municipal Bălți
„Cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și
funcționarea Consiliului Consultativ Cetățenesc din municipiul Bălți”

Prescurtări:

CCC – Consiliul Consultativ Cetățenesc

CMB – Consiliul municipal Bălți

APL – administrația publică locală

RM – Republica Moldova

primăria – Primăria municipiului Bălți

AO – Asociație Obștească

1. RECOMANDĂRI PARVENITE ÎN FORMĂ SCRISĂ ÎN PERIOADA 09.11.2020 – 22.11.2020.

NR.	PARTEA INTERESATĂ	RECOMANDĂRILE PARVENITE (sugestie, propunere sau opinie cu caracter consultativ)
1.	Direcția Gospodărie Municipală	Scrisoarea nr. 05-622 din 13.11.2020 Conținutul recomandării: 1. „în alin. (3) art. 13 de înlocuit sintagma <i>partid politic</i> cu sintagma <i>formațiune politică</i> ”; 2. „în alin. (1) din art. 9 de completat cu sintagma <i>reprezentanți ai formațiunilor politice</i> ”
2.	AO „TINERGIE Perspective și Dezvoltare”	Scrisoarea nr. 13 din 21.11.2020 Conținutul recomandării: având în vedere situația actuală, și multe alte chestiuni nerezolvate la nivel municipal, nu consideră că crearea CCC este o sarcină strategică actuală.

**2. RECOMANDĂRI PARVENITE ÎN FORMĂ ORALĂ, ÎN TIMPUL ÎNTRUNIRII DEZBATERILOR PUBLICE DIN 25.11.2020, ÎNTRE
ORELE 16.00 – 16.55, SALA 101 DIN INCINTA PRIMĂRIEI MUN. BĂLȚI**

NR.	PARTEA INTERESATĂ, Nume, prenume,	RECOMANDĂRILE PARVENITE (sugestie, propunere sau opinie cu caracter consultativ)
1.	Serdiuc Irina, Secretarul Consiliului mun.	1. Art. 1 nu are temeii în nici un act normativ funcțional pe teritoriul mun. Bălți sau în Republica Moldova. Transparența este asigurată:

	Bălți	<ul style="list-style-type: none"> - Există Legea privind administrația publică locală, HG privind aprobarea Regulamentului ce ține de Registrul de stat al actelor locale, HG cu privire la paginile oficiale ale autorităților administrației locale, în care este stipulat că în vederea asigurării transparenței decizionale sunt create paginile oficiale, care permit în mod direct conlucrarea cu cetățenii, permit de a cunoaște doleanțele, propunerile, problemele expuse de ei. - Există Coaliția locală a Asociațiilor obștești, care se pot expune, atât pe pagina oficială, cât și pe rețelele de socializare, care sunt monitorizate de către specialiștii din cadrul Direcției managementul documentelor și relații cu publicul. - Pe lângă pagina oficială, este asigurată tuturor cetățenilor din mun. Bălți posibilitatea de a cunoaște proiectele de decizii, nu numai care trec procedura de consultări, dar toate actele care sunt adoptate de către Consiliul municipal, fie cu caracter normativ, fie cu caracter personal, care sunt depersonalizate și pot fi examinate în termenii legali. - Sunt organizate un șir de emisiuni prin intermediul televiziunii bălțene, unde cetățenii se pot expune, întâlniri în cartier, telefoanele directe, audiențe ale cetățenilor. - Nu se poate spune că nu există în prezent un mecanism care ar permite examinarea în teritoriu a propunerilor, problemelor care persistă în teritoriu de către autoritatea publică locală. <p>2. În cazul în care s-ar accepta un astfel de regulament, apar și alte întrebări:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Care este mecanismul de selectare a persoanelor care vor fi parte a CCC, membrii biroului, în privința cărora nu este clar de unde sunt aleși, pentru ce, durata mandatului. - Sunt lezate și drepturile consilierilor. Sunt 35 consilieri în cadrul municipiului Bălți care pot să se împartă pe cartiere. Fiecare este instituit după instituțiile de învățământ timpurie, gimnazială, liceală, care cunoaște foarte bine doleanțele, se întâlnește cu părinții. - Nu este clar stabilit de unde vine ideea de CCC, pe cine reprezintă. „Consiliul Consultativ Cetățenesc este format din 7-19 membri, în funcție de necesitățile de reprezentare, stabilite de autoritatea publică locală.” Autoritatea publică locală sunt o gamă de servicii amplasate pe teritoriul mun. Bălți. Ar trebui de concretizat, cine concret. - Nu sunt clare domeniile din care vin reprezentanții. Cine va identifica persoanele care vor intra nemijlocit în componență? Cum va avea loc selectarea? Cine validează mandatul? - Nu este clar ce fel de documente vor fi adoptate de către consiliul în cauză. - Ce va fi cu persoanele care nu s-au isprăvit cu activitatea lor? Cum pot membrii CCC să poarte răspundere pentru hotărârile care o să fie ilegale sau o să tergiverseze un proiect care vizează soarta cetățenilor? - Materialul nu este bine pregătit, sunt multe contradicții cu Legea privind administrația publică locală. - În cazul în care se va constitui CCC, apare și întrebarea amplasării lui într-un sediu. - Se indică în regulament despre faptul că lucrările de secretariat vor fi duse de către Direcția
--	-------	--

		<p>administrație publică locală, Direcția managementul documentelor și relații cu publicul. Fiecare direcție activează conform unei hotărâri de guvern, unde este stipulat clar care sunt scopurile și obiectivele fiecărei direcții. De aici reiese necesitatea măririi numărului de funcționari, care să se ocupe și cu un astfel de organ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cu darea avizurilor iarăși apare problema. Prin legislație, primarul propune ordinea de zi a CMB. <p>3. Nu susține proiectul dat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Un astfel de consiliul nu poate să activeze, deoarece, contravine legislației în vigoare și pentru ca un astfel de consiliu să fie funcțional, ar trebui revizuit și schimbat regulamentul (să se includă noțiuni de bază, să se știe cine ce face, care e obiectul de reglementare, principiile de bază, suportul financiar-logistic, alegerea, validarea, constituirea, organizarea, activitatea consiliului, a biroului, a președintelui, vice-președintelui și secretarului; care sunt atribuțiile lor, mandatele). <p><i>Recomandare:</i> la etapa dată consideră inutilă aprobarea unui astfel de regulament.</p>
2.	<p>Cornieț Nicolai, Consilierul Consiliului mun. Bălți</p>	<p>1. A pus la îndoială formularea din art. 1 „CCC ca structură de interes local fără personalitate juridică”, nu cunoaște vreun act normativ ce prevede structura CCC;</p> <p>2. A pus la îndoială cum CCC va coordona cu activitatea primarului sau reprezentanții APL, în ora de muncă, fiind folosite careva resurse: subdiviziunile primăriei trebuie să efectueze activități ce nu sunt reglementate;</p> <p>3. Nu este clar cum vor conlucra comisiile consultative de specialitate cu CCC. Nu se cunoaște componența CCC, cine vor intra în componență, profesionalismul și calitate acestora, și dacă au competențe de a da consultații.</p> <p>4. Mențiunea de la pct. 4, despre faptul că nu au dreptul de a fi membri ai CCC persoanele ce au săvârșit fapte penală, consideră că este o încălcare a dreptului de a-și expune propria opinie.</p> <p>5. Consideră că activitatea APL este transparentă, astfel activitatea APL este organizată astfel ca cetățenii să se adreseze, în orice modalitate: prin poșta electronică sau în scris, către primar, consilieri, viceprimari. Cetățenii sunt auziți și ascultați.</p> <p>6. Nu a înțeles care este rolul CCC, consideră că regulamentul dat nu este bine elaborat.</p> <p><i>Recomandare:</i> nu susține proiectul dat de regulament.</p>
3.	<p>Craevscaia-Derenova Cristina, Consilierul Consiliului mun. Bălți</p>	<p>1. A adus unele precizări cu privire la proveniența incoerențelor despre care s-a discutat. A spus că acest regulament este o plagiere a acestui tip de regulamente din România, unde astfel de CCC reprezintă zonele unei localități, fapt despre care nu se vorbește în cazul de față.</p> <p>2. În art.1 al.2 al regulamentului: CCC va avea rol consultativ în procesul de luare a deciziilor nu numai ale Consiliului local, ci și ale primarului (să dea avize la toate actele pe care la emite primarul – ceea ce nu este nici logic, nici legal).</p> <p>3. A obiectat incoerența logică și termenii care lipsesc în legislația noastră. Legislația RM nu prevedea</p>

		<p>crearea unui consiliu pe lângă consiliu.</p> <p>4. Cea mai mare problemă pe care a observat-o este reprezentativitatea. A spus că a adresat mai multe întrebări despre acest subiect autorului regulamentului. I s-a răspuns că „noi vom stabili cine va reprezenta aceste domenii”. În regulament scrie că CCC va fi format cel puțin din reprezentanții (...) și urmează o înșiruire a 13 domenii. Apoi se spune că trebuie să fie format din 7-19 membri, ceea ce este irațional. De exemplu, reprezentanții cultelor religioase (...)– în total – 51. Cum o persoană poate să întruchipeze interesele mai multor culte religioase?</p> <p>5. A spus că nu este stipulat în lege un astfel de aviz (după cum scrie în acest regulament) pentru fiecare proiect de hotărâre.</p> <p>6. Nu există nicăieri în lege specificat despre răspunderile unui astfel de consiliu.</p> <p>7. În privința apartenenței politice. Dacă o persoană figurează pe lista unui partid ce poate face?</p> <p>8. A spus că autorii au omis, probabil intenționat, o idee ce în România în majoritatea CCC figurează, că primarul are dreptul să dizolve acest consiliu dacă nu este funcțional.</p> <p>9. Consideră că un astfel de consiliu nu este reprezentativ.</p> <p>10. Implementarea acestei inițiative necesită cheltuieli suplimentare, resurse materiale, financiare și umane.</p> <p>11. Ce ține de cum este organizat și prezentat proiectul de decizie, se indică că nu se vor implica în proiectele de decizii cu caracter personal și aceasta presupune că primăria trebuie să selecteze deciziile care conțin date cu caracter personal de cele care nu conțin date cu caracter personal, apoi să le transmită la acest consiliu, pentru ca ei să reușească să se întrunească, ceea ce nu corespunde principiului transparenței. Cetățenii care au opinii diferite față de o decizie oarecare adoptată de Consiliul municipal, își pot exprima părerea la telefon în cadrul televiziunii și în cadrul paginii oficiale de care dispune primăria.</p> <p><i>Recomandare:</i> Nu susține nici regulamentul, nici constituirea acestui Consiliu consultativ, din motiv că obligațiunile consilierului municipal prevăd de a fi în slujba cetățeanului 24/24 de ore. Ei se întrunesc cu cetățenii, colectează cele mai importante probleme cu care se confruntă.</p>
4.	Lefter Marcel, Consilierul Consiliului mun. Bălți	<p>1. Susține părerea colegilor, în calitate de consilieri pot îndeplini tot lucrul ce este menționat în regulament, toți consilierii au acces la informație, la proiectele de decizii. Sunt organizate comisiile consultative înainte de orice ședință a CMB, și dacă sunt cetățeni ce nu sunt de acord, pot veni la comisiile date să-și expună părerea cu ce nu sunt de acord, se va lua în considerare.</p> <p>2. Consideră că proiectul nu este bine pregătit.</p> <p><i>Recomandare:</i> nu susține proiectul dat de regulament.</p>
5.	Curca Constantin, coordonator proiect AO „Caroma-Nord”	<p>1. A menționat că AO salută toate inițiativele frumoase ce se realizează pentru creșterea transparenței decizionale.</p> <p>2. Inițiativa care este discutată are câteva aspecte negative, din mai multe considerente:</p>

		<p>- este o clonă a unei inițiative similare din România, care absolut nu a fost pusă în contextul legislativ al RM și nu răspunde cerințelor legislației. Orice inițiativă, cât de bună nu ar fi ea, trebuie să respecte legislația țării, ceea ce consideră că nu este în cadrul acestei inițiative.</p> <p>- consideră că, din start, inițiativa dată este discreditată, deoarece vine de la un exponent politic, reprezintă un partid politic, nu poate să reprezinte un sector asociativ din momentul când reprezintă un partid politic.</p> <p>2. A relatat despre inițiativa asociației și a părților memorandumului semnat, de a fi creată coaliția locală. Este în proces de creare, condițiile pandemice pun impedimente. Inițiativa coaliției locale are un mecanism, care se realizează la nivel național, astfel de coaliții sunt create în 25 de localități, inclusiv în 5 din regiunea de nord (orașele Bălți, Rîșcani, Drochia, Fălești, Sîngerei). Coaliția dată dispune de un suport informațional din partea partenerilor, Expert-Group, cu mecanisme bine definite, ce corespund legislației în vigoare. Coaliția locală are creat un secretariat ce îl va îndeplini Caroma-Nord, nu ca în cazul inițiativei despre care se dezbate, nu va cere resurse nici umane și nici financiare, și nici eforturi suplimentare din partea APL, deoarece ei și-au asumat activitatea.</p> <p>3. Consideră că CCC ar fi o dublare a coaliției locale, a chemat inițiatorul proiectului deciziei de a se alătura activității coaliției, sunt dispuși de a îmbunătăți mecanismele coaliției.</p> <p><i>Recomandare:</i> ca reprezentant al sectorului asociativ nu susține proiectul dat de regulament.</p>
6.	Frecăuțan Marius, AO „Caroma-Nord”	<p>A susținut ceea ce a menționat colegul său Curca Constantin.</p> <p>Consideră că CCC dublează eforturile pe care le efectuează. Sunt deschiși pentru toți cetățenii, să adere la coaliția creată, de a nu inventa altă roată.</p> <p><i>Recomandare:</i> nu susține proiectul deciziei.</p>
7.	Savciuc Olga, șeful Secției audit intern	<p>A menționat că are recomandări, atât ca reprezentant al APL, cât și ca cetățean al mun. Bălți.</p> <p>Ca funcționar public consideră că:</p> <ul style="list-style-type: none"> - regulamentul CCC, nefiind reglementat de nici un act în vigoare al RM, nu este posibil de efectuat o careva analiză a riscurilor și nu va fi posibil de efectuat controlul intern; - în activitatea CCC vor fi efectuate careva cheltuieli, care cer să fie controlate, nu va fi posibil a fi controlate. <p>Ca cetățean al mun. Bălți a menționat că:</p> <p>Fiecare 4 ani prin procesul electoral se alege legal CMB, care reprezintă interesele cetățenilor, mandatele cărora sunt validate, care au funcții conform legii și responsabilități legale pentru deciziile sale. Care este necesitatea unui organ, despre care nu se cunoaște ce interese va reprezenta.</p> <p><i>Recomandare:</i> aviz negativ, susține toate opiniile menționate anterior, deoarece pe fiecare punct se poate de făcut notificare.</p>

8.	Popa Corina, AO „Uniunea pentru prevenirea HIV și Reducerea Riscurilor”	A menționat părerea organizației. A relatat că ideea creării CCC nu este rea, este o oportunitate de a interacționa cu cetățenii. Dar este necesar de a asigura că activitatea CCC nu va birocratiza și va introduce elemente de formalitate în procesul de luare a deciziilor. Consideră că un astfel de consiliu poate fi creat numai ca o platformă independentă. <i>Recomandare:</i> Nu este necesitate de a fi constituit și reglementat de CMB. Nu este necesar de creat un instrument de creștere a transparenței, mai bine de eficientizat cele existente.
9.	Balan Vitalie, șeful Direcției juridice	A menționat de faptul că deja s-a vorbit anterior despre ilegalitatea CCC. Este necesar de axat asupra necesității instituirii CCC. După părerea lui, primăria și CMB se străduie să rezolve scopul care este atribuit CCC. Sunt reprezentanții Caroma-Nord, a fost încheiat un Memorandum, în cadrul căruia societatea civilă se poate include în procesul decizional: formarea bugetului, actualizarea procedurii Bugetului civic, procedura de transparență. Pe fiecare inițiativă de interes local se organizează consultări publice, o dovadă este dezbaterile asupra inițiativei în cauză. <i>Recomandare:</i> După părerea lui nu vede raționalitatea și necesitatea creării CCC, la etapa dată.
10.	Cemîrtan Viorica, șeful Secției relații cu publicul din cadrul Direcției managementul documentelor și relații cu publicul	A menționat că analizând cadrul legal nu a stabilit în RM create organe similare. Nu a stabilit nici o analiză despre funcționalitatea CCC-urilor create în România

Alte opinii/sugestii/propuneri nu au parvenit de la participanții dezbaterilor publice.

Detalii asupra expunerilor dezbaterilor publice pe marginea proiectului de decizie în cauză pot fi găsite în procesul-verbal din 25.11.2020, cât și pot fi urmărite în filmarea video a ședinței.

Elaborat: Cemîrtan Viorica, șeful Secției relații cu publicul din cadrul Direcției managementul documentelor și relații cu publicul - persoană responsabilă de desfășurarea procedurilor de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional asupra proiectului deciziei

